

SORIN VIERU: CEVA DIN CUPRINSUL GÂNDIRII GÂNDITE ȘI GÂNDIRII GÂNDITOARE¹

- „O. Gropp, *Materialismul dialectic*”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 1, 1958, pp. 183, 184. [Notă de lectură la: R.O. Gropp, *Der dialektische Materialismus – Kurzer Abriss*, Leipzig, Enzyklopädie, 1957].
- „Al doilea volum al Operelor lui Marx și Engels”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 3, 1958, pp. 131–140. [Despre: K. Marx și Fr. Engels, *Opere*, vol. 2, București, E.S.P.L.P., 1958]. [În colaborare cu E. Drob].
- „Jean Hypolite, *Studii despre Marx și Hegel*”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 3, 1958, pp. 173–175. [Notă de lectură la: Jean Hyppolite, *Études sur Marx et Hegel*, Paris, Rivière, 1955].
- „*Probleme ale materialismului istoric și ale cercetării sociologice marxiste* (Dietz Verlag, Berlin, 1958)”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 3, 1958, pp. 177–179. [Notă de lectură].
- „*Marxismul despre războiul imperialist în epoca noastră*”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 3, 1958, pp. 179–180. [Notă de lectură despre cartea cu același titlu publicată (în limba germană, la Dietz Verlag, Berlin, 1957) de sociologul german Hermann Scheler].
- „Clasicii marxismului despre religie”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 4, 1958, pp. 157–164. [Despre: Marx-Engels, *Despre religie*, București, E.S.P.L.P., 1958].
- „Probleme ale teoriei marxist-leniniste în lumina experienței Marii Revoluții Socialiste din Octombrie”, în *Cercetări filozofice*, anul V, nr. 5, 1958, pp. 125–132. [Despre: *Oktoberrevolution und Philosophie*, Berlin, VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, 1958].
- „Importanța indicațiilor metodologice leniniste pentru critica sociologiei burgheze contemporane”, în *Cercetări filozofice*, anul VI, nr. 2, 1959, pp. 27–41. [În colaborare cu Maria Sinescu].
- „Considerații asupra unei introduceri în logica matematică”, în *Cercetări filozofice*, anul VII, nr. 3, 1960, pp. 223–226. [Despre: A.I. Popov, *Introducere în logica matematică*, Izdatelstvo Leningradskovo Universiteta, 1959].
- „Despre o cercetare monografică a operei lui V.I. Lenin «Caiete filozofice»”, în *Cercetări filozofice*, anul VII, nr. 2, 1960, pp. 182–189. [Despre: *O*

¹ Pe scurt, *gândirea gândită* e „o gândire care și-a cristalizat forma în care dăinuie și a găsit ceea ce caută – temele și soluțiile”, iar *gândirea gânditoare* e gândirea „în curs de constituire și care își caută încă exprimarea”, gândirea „cu întrebări fără răspuns, cu răspunsuri în răspăr, cu certitudini care apar numai pentru a dispărea de îndată” (Sorin Vieru, Terente Robert, *Noile riscuri ale gândirii politice*, București, Editura ALL, 2011, p. 34. Vezi și: Idem, *Riscul gândirii*, București, Editura Humanitas, 1990, pp. 48sq.).

- „Философских тетрадях” В.И. Ленина – monografie filosofică redactată sub egida Institutului de filosofie a R.S.S. Bieloruse și a Universității Bieloruse de Stat „V.I. Lenin”].
- „Probleme ale formării orizontului științific al oamenilor muncii din R.P.R.”, în *Cercetări filozofice*, anul VIII, nr. 2, 1961, pp. 389–407. [În colaborare cu: Maria Sinescu și N. Damian].
- „Aspecte dialectice în logica propozițiilor”, în *Cercetări filozofice*, anul VIII, nr. 6, 1961, pp. 1363–1385.
- „Forma singulară în logica predicatelor”, în *Cercetări filozofice*, anul IX, nr. 3, 1962, pp. 699–713.
- „Obiectul și metoda logicii formale moderne”, în *Cercetări filozofice*, anul X, nr. 1, 1963, pp. 213–218. [Despre: *Философские вопросы современной формальной логики* (Probleme filozofice ale logicii formale moderne), Moscova, Izdatelstvo Akademii Nauk SSSR, 1962].
- „Trăsături generale ale raționamentului deductiv”, în *Cercetări filozofice*, anul X, nr. 5, 1963, pp. 1133–1146.
- „Structura lumii: lucruri, proprietăți, relații”, în *Revista de filozofie*, anul XI, nr. 1, 1964, pp. 123–127. [Despre: A. I. Uemov, *Вещи, сою́ства и отношения*, Moscova, Izdatelstvo Akademii Nauk SSSR, 1963].
- „Dezvoltarea logicii matematice”, în *Revista de filozofie*, anul XI, nr. 2, 1964, pp. 283, 284. [Notă de lectură despre: P. H. Niditch, *The development of mathematical logic*, Londra, Routledge and Kegan Paul, 1962.]
- „Cu privire la o «Introducere în logica matematică»”, în *Revista de filozofie*, tomul XII, nr. 10, 1965, pp. 1398–1405. [Despre: Gheorghe Enescu, *Introducere în logica matematică*, București, Editura Științifică, 1965].
- „Операции и функции истинности у Витгенштейна”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome X, no. 2, 1966, pp. 171–177.
- „V.S. Bibler. *Noțiunea ca proces*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 1, 1966, pp. 11–14.
- „John Platt. *Metoda inferențelor riguroase*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 1, 1966, pp. 14–17.
- „Joseph Dopp. *Elemente de logică formală*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 2, 1966, pp. 113–118.
- „P.T. Geach. *Asertarea*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 3, 1966, pp. 204–207.
- „B.L. Blose. *Sinonimia*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 3, 1966, pp. 208–210.
- „A.I. Rakitov. *Structura logică a teoriei științifice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 5, 1966, pp. 389–392.
- „I.I. Mocealov. *Problemele fictive în știință*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 5, 1966, pp. 392–394.
- „Roman Suzsko. *Logica formală și dezvoltarea cunoașterii*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 8, 1966, pp. 662–665.

- „Charles F. Kielkopf. *Deducția și inducția intuitivă*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 8, 1966, pp. 665–667.
- „A.A. Leapunov. *Unele particularități ale structurii cunoașterii teoretice contemporane*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 8, 1966, pp. 667–669.
- „J.B.D. Walker. *Studiu despre Frege*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 9, 1966, pp. 773–784.
- „G. Kalinowski. *Temele actuale ale logicii deontice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 10, 1966, pp. 851–856.
- „Peter Achinstein. *Rudolf Carnap*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul III, nr. 10, 1966, pp. 901–909.
- „**Теория Фреге о функции и предмете**”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XI, no. 1, 1967, pp. 71–87.
- „O disciplină modernă și clasicii ei”, în *Revista de filozofie*, tomul XIV, nr. 7, 1967, pp. 797–805. [Despre: *Logică și filozofie. Orientări în logica modernă și fundamentele matematicii*, cu o prefață de Gr. C. Moisil, București, Editura Politică, 1966].
- „Francesca Rivetti Babo. *Sens, denotație și contextul propozițiilor*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 1, 1967, pp. 19–23.
- „L. George Kline. *N.A. Vasiliev și elaborarea logicii polivalente*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 1, 1967, pp. 24–31.
- „R.M. Martin. *Despre ontologie și domeniul logicii: observații critice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 2, 1967, pp. 93–97.
- „R. Schlagel. *Știință, adevăr și liberă obișnuință*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 3, 1967, pp. 204–206.
- „Nicolas Rescher. *Galen și silogismul*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 4, 1967, pp. 306–310.
- „N. Rescher. *Dezvoltări și tendințe recente în logică*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 6, 1967, pp. 458–462.
- „J. Gerald Massey. *Teoria conectivelor tabulare, atât funcționale cât și modele*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 7, 1967, pp. 547–553.
- „Tadeusz Czezowski. *Definiții analitice și sintetice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 8, 1967, pp. 649–651.
- „Logică, metodologie și filosofie a științei (Lucrările congresului național din 1964)”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IV, nr. 9, 1967, pp. 734–752.
- „**Concepția lui Boole despre formă și interpretare**”, în *Probleme de logică*, vol. I, 1968, pp. 233–239.
- „**Însemnări despre ontologia lui Frege**”, în *Revista de filozofie*, tomul XV, nr. 1, 1968, pp. 56–67.
- „**Jocul și joaca**”, în *Revista de filozofie*, tomul XV, nr. 2, 1968, pp. 213–215.²

² Articol apărut, în traducere, și într-o revistă din Italia: „Gioco e il giocare”, în *Brève*, nr. 11–12, 1969, pp. 10–12.

- „V.F. Turcin. *Teoriile «nebune» și știința*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul V, nr. 5, 1968, pp. 785–788.
- „Seama”, în *Cronica* (Iași), anul III, nr. 6(105), 1968, p. 9. [Zăbovire asupra sensului cuvântului „seama”, după ideea din *Rostirea filosofică românească* de Constantin Noica].
- „Zur Frage der Modi Barbara mit einer assertorischen und einer apodiktischen Prämisse”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XIII, no. 3, 1969, pp. 355–357.
- „Sur les systèmes de syllogistique apodictique”, în *Analele Universității București. Seria Acta Logica*, anul XII/ nr. 12, 1969, pp. 215–222. [Colloque: „La modalité du jugement chez Aristote et dans la logique moderne”, Brașov–Roumanie, 26-31 août 1969. *Compte-rendu des travaux*].
- „A.Л. Субботи, *Традиционная и современная формальная логика*. М Наука, 1969”, în *Вопросы философии* (Moscova), nr. 5, 1969, pp. 166–168. [Recenzie].
- Stephan Körner, *Experiență și teorie: eseu de filozofie a științei*, în românește de Sorin Vieru și Ușer Morgenstern, București, Editura Științifică, 1969.
- „Alternative formulations for Aristotle's syllogistic”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XIV, no. 3, 1970, 249–256.
- „Elemente filozofice ale logicii lui George Boole”, în *Probleme de logică*, vol. II, 1970, pp. 355–385.
- „Kazimierz Opalek. *Unele probleme ale teoriei normelor*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VII, nr. 1, 1970, pp. 59–65.
- „Raymond Klibansky. *Logica și fundamentele matematicii*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VII, nr. 2, 1970, pp. 184–195.
- „Fundamentele matematicii în dezbateri (simpozion)”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VII, nr. 3, 1970, pp. 349–355.
- „Cercetări sovietice de logică matematică”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VII, nr. 5, 1970, pp. 737–747.
- „The connection of assertoric syllogistic with other systems of logic”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XV, no. 2, 1971, pp. 249–256.
- „Theophrastus's syllogistic and predicate logic”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XV, no. 3, 1971, pp. 205–211.
- „Silogistica asertorică și logica predicatelor”, în *Revista de filozofie*, tomul XVIII, nr. 7, 1971, pp. 879–887.
- „Silogistica lui De Morgan”, în *Probleme de logică*, vol. III, 1971, pp. 123–138.
- „Sur l'axiomatisation de la syllogistique d'Aristote”, în *Recherches sur l'Organon*, sous la direction de Ath. Joja, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1971, pp. 133–143.
- „Bas C. Van Fraassen. *Extensiunea semanticii lui Beth a teoriilor fizice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VIII, nr. 2, 1971, pp. 232–237.

- „M. Przelencki. *Despre semnificația teoriei modelelor în logica științelor empirice*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VIII, nr. 3, 1971, pp. 340–345.
- „I. P. Merculov. *Problema simplității semiotice în logica științei*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul VIII, nr. 6, 1971, pp. 727–736.
- „Începuturi de semantică logică la comentatorii antici ai «Categoriilor»”, în *Probleme de logică*, vol. IV, 1972, pp. 109–127.**
- Rudolf Carnap, *Semnificație și necesitate. Un studiu de semantică și logică modală*, traducere din limba engleză de Gh. Enescu și Sorin Vieru, Cluj, Editura Dacia, 1972.
- Wang Hao, *Studii de logică matematică*, traducere din engleză de S. Vieru și U. Morgenstern, București, Editura Științifică, 1972.
- „Viitorul artei”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul IX, nr. 5, 1972, pp. 725–744.
- „Andrzej Grzegorzcyk. *Modalitățile asertării*”, în *Revista de referate și recenzii. Filosofie, psihologie, logică*, anul X, nr. 1, 1973, pp. 14–21.
- „Semantica «lumilor posibile» și logica modală”, în *Direcții în logica contemporană*, pref. de Gheorghe Enescu, București, Editura Științifică, 1974, pp. 139–165.**
- „Analiza logică în serviciul investigației filozofice”, în *Revista de filozofie*, tomul XXI, nr. 3, 1974, pp. 371–379. [Despre: Gheorghe Enescu, *Filosofie și logică*, București, Editura Științifică, 1973].
- „Orizont logic și orizont uman”, în *Revista de filozofie*, tomul XXI, nr. 9, 1974, pp. 1124–1126.** [Despre: Petre Botezatu, *Semiotică și negație. Orientare critică în logica modernă*, Iași, Editura Junimea, 1973].
- „*Probleme de logică*, vol. V, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1973”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XVIII, no. 3, 1974, pp. 205–207. [Recenzie].
- „A. Menne, *Einführung in die Logik*, édition revue, Francke Verlag, München, 1973”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XVIII, no. 3, 1974, pp. 207–210. [Recenzie. În colaborare cu Al. Surdu].
- William Kneale, Martha Kneale, *Dezvoltarea logicii*, vol. II, traducere de Sorin Vieru și Ușer Morgenstern, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1975.³
- Platon, *Opere*, vol. I, ediție îngrijită de Petru Creția și Constantin Noica, studiu introductiv de Ion Banu, București, [Editura Științifică], 1974. [Traducere, note introductive și note la *Alcibiade*, pp. 81–152].⁴

³ Volumul I, apărut la aceeași editură, în 1974, a fost tradus de Cornel Popa.

⁴ Volumul a apărut fără menționarea editurii pe pagina de titlu. Ediția a 2-a: București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975. Traducerea, fără aparat critic, a fost reluată în: Platon, *Opere complete*, vol. I, ediție îngrijită de Petru Creția, Constantin Noica și Cătălin Partenie, București, Editura Humanitas, 2001, pp. 245–305.

Axiomatizări și modele ale sistemelor silogistice, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975.⁵

„Logica deontică și teoria modalităților”, în *Probleme de logică*, vol. VI, 1975, pp. 109–133.

„Logica deontică și formalizarea obligației derivate”, în *Revista de filosofie*, tomul XXII, nr. 2, 1975, pp. 242–246.

„A Generalization of the standard deontic logic”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XIX, no. 3, 1975, pp. 227–229.

Gottlob Frege, *Scrieri logico-filosofice*, traducere, studiu introductiv, notițe introductive și note de Sorin Vieru, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977. [Cuprinde lucrările: *Fundamentele matematicii. O cercetare logico-matematică asupra conceptului de număr, Funcție și concept, Despre concept și obiect, Ce este o funcție?*].

Herbert Marcuse, *Scrieri filozofice*, studiu introductiv, selecția textelor și îngrijirea ediției N. Tertulian, traducere de: Ion Herdan, Sorin Vieru, Vasile Dem. Zamfirescu, București, Editura Politică, 1977. [Traducerea capitolelor: „Contribuții la critica hedonismului”, pp. 136–176; „Idea de progres în lumina psihanalizei”, pp. 219–238; „Agresivitatea în societatea industrială contemporană”, pp. 239–260; „Industrializare și capitalism în opera lui Max Weber”, pp. 261–284; „Eliberarea de societatea abundenței”, pp. 430–447; „Libertatea și imperativele istoriei”, pp. 448–464].

„Sistemul deductiv ca formă logică a gândirii științifice”, în *Euristică și structură în știință*, coord. Angela Botez, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1978, pp. 37–66.

[Răspunsuri la chestionarul din cadrul dezbaterii: „Cartea de filozofie editată la noi în 1976–1977”, în *Revista de filozofie*, tomul XXV, nr. 1, 1978, pp. 39, 40.

„Implicația silogistică”, în *Revista de filozofie*, tomul XXV, nr. 5, 1978, pp. 553–557.

„Un sistem de logică deontică generalizată”, în *Revista de filozofie*, tomul XXVI, nr. 3, 1979, pp. 389–397.

„Elementary modal logics”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXIII, no. 3-4, 1979, pp. 385–390.

„Tragicul și înfruntarea limitei”, în *Secolul 20*, nr. 6(221), 1979, pp. 102–108. [Despre: Gabriel Liiceanu, *Tragicul. O fenomenologie a limitei și depășirii*, București, Editura Univers, 1975].

Norme, valori, acțiune. Analiza logică a discursului practic, cu aplicații în logică și drept, selecția textelor, traducere și studiu introductiv de Sorin Vieru și Dragan Stoianovici, București, Editura Politică, 1979. [Colecția „Teorie și metodă în științele sociale”, vol. XI].

⁵ Are la bază teza de doctorat cu același titlu, având conducător științific pe prof. dr. Gh. Enescu. București, 1973/1974 (Universitatea București, Facultatea de Filosofie). Recenzii: Dragan Stoianovici, „Noi cercetări logico-matematiche asupra silogisticii”, în *Revista de filozofie*, anul XXIII, nr. 2, 1976, pp. 165–171 și în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, anul XX, nr. 2, 1976, pp. 226–228. Lucrarea este prezentată, alături de câteva dintre articolele următoare, în capitolul „Logică deontică și axiomatizare a silogisticii la Sorin Vieru”, realizat de Marius Dobre în *Istoria logicii românești*, coord. Alexandru Surdu și Dragoș Popescu, București, Editura Tehnică, 2006, pp. 603–619.

- „Spre o hermeneutică a sistemelor formale”, în *Studii aristotelice*, sub redacția: Mihail Nasta, Gh. Vlăduțescu, București, Universitatea din București, 1981, pp. 51–56.
- „Hermeneutics and form-interpretation dialectics in formal systems”, în *Dialectics – Systems – Science*, eds. Dumitru Ghișe and Angela Botez, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1981, pp. 231–239. [Variantă în limba engleză a studiului anterior].
- „Funcții ale teoretizării înăuntrul investigației istorice”, în *Epistemologia științelor sociale*, coordonatori: Angela Botez, Vasile Tonoiu, Cătălin Zamfir, București, Editura Politică, 1981, pp. 236–256.
- „Logica matematică și umanismul teoretic. Preliminarii”, în *Revista de filozofie*, tomul XXVIII, nr. 3, 1981, pp. 293–299.
- „Faptul istoric în perspectiva logicii: câteva repere”, în *Probleme de logică*, vol. VIII, 1981, pp. 191–215.⁶
- „Despre logica științelor juridice. Sinteză”, în *Științele Sociale și Politice din România. Progrese. Realizări*, ASSP, 2, 1981, pp. 47–50.
- „La logique mathématique et l'humanisme théorique. Préliminaires”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXV, nos. 3-4, 1981, pp. 397–406.
- „Convocarea tăcerii. Tractatus logico-philosophicus: aforismul 7”, în *Secolul 20*, nr. 11-12(251-252), 1981, pp. 68–70.
- „La convocation du silence: Tractatus logico-philosophicus, l'aphorisme 7”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXVI, no. 1, 1982, pp. 27–30.
- Georg Henrik von Wright, *Normă și acțiune. (Studiu logic)*, traducere, postfață și note de Dragan Stoianovici și Sorin Vieru, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- „The syllogistical implication”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXVII, no. 1, 1983, pp. 49–54.
- „Logici deontice elementare”, în *Logica acțiunii. Studii*, coord. Cornel Popa, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, pp. 122–142.
- „Discursul practic și raționalitatea acțiunii”, în *Privire filozofică asupra raționalității științei*, coord. Angela Botez, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1983, pp. 107–113.
- „Raționalitatea acțiunii și cunoașterii. Sinteză”, în *Științele Sociale și Politice peste hotare. Direcții. Tendințe*, A.S.S.P. - OIDSPP, 2, 1983, pp. 62–67.
- „Ideografia fregeană în perspectivă culturală”, în *Revista de filozofie*, tomul XXX, nr. 6, 1983, pp. 518–523.
- „Rigorile conștiinței științifice”, în *Orizont* (Timișoara), anul XXXIV, 1983, nr. 27(800), p. 3; 29(802), p. 6; 33(802sic⁷), p. 5.

⁶ Un fragment din text este cuprins în: *Antologie de filosofie românească*, vol. VI, antologie și prezentări de Mircea Măciu, București, Editura Minerva, 1988, pp. 193–201.

⁷ Începând cu numărul 30 al revistei apare o greșeală de numerotare și astfel se repetă acest al doilea număr.

- „«L'idéographie» frégéenne dans une perspective culturelle”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXVIII, no. 1, 1984, pp. 40–46.
- „Annuaire scientifique de la Faculté de philosophie de l'Université d'Athènes, Deuxième Période – tome XXVIII, 1979”, în *Revista de filosofie*, tomul XXXI, nr. 3, 1984, pp. 281, 282. [La rubrica: „Repere bibliografice”].
- „Popas la vatra unor gânduri”, în *Viața Românească*, anul LXXIX, nr. 9, 1984, pp. 71–77. [Despre C. Noica la 75 de ani].
- „Idei directe ale filosofiei secolului XX”, în *Cartea interferențelor*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, pp. 280–291. [Dezbateri. Dialog].
- „Conceptul cunoașterii și unele logici epistemice”, în *Probleme de logică*, vol. IX, 1986, pp. 77–89.
- „Asertivitate” și „Nevoia de platitudine”, în *Ramuri* (Craiova), nr. 2(260), 1986, pp. 7, 12.
- „Discours et rationalité pratique”, în *Noesis. Travaux du Comité Roumain d'Histoire et de Philosophie des Sciences*, vol. XIII, 1987, pp. 131–139.
- „La condition de l'essai: sur la frontière entre la littérature et la philosophie”, în *Cahiers roumains d'études littéraires*, nr. 1, 1987, pp. 58–62.
- „Faits historiques et histoires”, în *Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique*, tome XXXI, nos. 1-2, 1987, pp. 168–171.
- „Cu privire la raporturile logicii cu filosofia”, în *Revista de filosofie*, tomul XXXIV, nr. 4, 1987, pp. 350–354.
- „În căutarea marilor începuturi”, în *Viața Românească*, anul LXXXII, nr. 12, 1987, pp. 43, 44. [Despre Constantin Noica].⁸
- Epistolar*, prezentat și îngrijit de Gabriel Liiceanu, București, Cartea Românească, 1987. [Cuprinde trei scrisori din corespondența cu Gabriel Liiceanu, despre *Jurnalul de la Păltiniș*, pp. 138–145, 152–167, 229–235].
- „Variațiunile Goldberg”, în *Ramuri* (Craiova), nr. 1(271), 1987, p. 11. [Despre compoziția lui J.S. Bach].
- „Pluralitatea științelor și unitatea științei”, în *Revista de filosofie*, tomul XXXV, nr. 3, 1988, pp. 249–255.
- V.I. Perminov, *Cauzalitatea în filosofie și știință*, traducere de Sorin Vieru și Dragan Stoianovici, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988.
- Titu Maiorescu, *Scrieri de logică*, stabilirea textelor, traducerea, studii introductive și note de Alexandru Surdu, prefață de Sorin Vieru, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988.
- „Amintiri impersonale”, în *Vatra* (Târgu Mureș), anul XVIII, nr. 3(204), 1988, p. 9. [Despre Constantin Noica].
- „Imaginația inflaționistă”, în *Dialog* (Iași), 19, nr. 127, 128, 1988, p. 14.
- „Nevoia de logică”, în *Revista de filosofie*, tomul XXXVI, nr. 6, 1989, pp. 565–567.
- Platon, *Opere*, vol. VI, ediție îngrijită de Constantin Noica și Petru Creția, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989. [Traducere, lămuriri preliminare și note la dialogul *Parmenide*, pp. 47–157].

⁸ Reluat în *Revista de filosofie*, tomul XLIV, nr. 4, 1997, pp. 387, 388 (vezi mai jos) și în *Idei în dialog*, anul IV, nr. 12(39), 2007, p. 40.

- Riscul gândirii, București, Editura Humanitas, 1990.*** [În colaborare cu Terente Robert].
- Constantin Noica, *Jurnal de idei*, text stabilit de: Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Sorin Vieru, București, Editura Humanitas, 1990.⁹
- „Gânduri despre filozofie”, în 22, anul I, nr. 4, 1990.
- „Jurnal imaginar (1986)”, în *Viața Românească*, anul LXXXV, nr. 7, 1990, pp. 115–119.
- „Pagina dispărută”, în *Viața Românească*, anul LXXXV, nr. 8, 1990, pp. 112–114.¹⁰
- „Constituirea paradigmei moderne a logicii: câteva contribuții fregeene”, în *Orientări contemporane în filosofia logicii*, coord. Crizantema Joja, București, Editura Științifică, 1991, pp. 16–108.**
- Momentan*, București, Editura ARA, 1991. [Versuri. Ilustrații].
- „Viitorul îndepărtat al tehnicii: de la demiurgie la taumaturgie artistică”, în *Viața Românească*, anul LXXXVI, nr. 5, 1991, pp. 111–115. [Două conferințe prezentate în cadrul sesiunii de comunicări organizată de Institutul de Istoria Artei cu prilejul centenarului nașterii lui Martin Heidegger, în februarie 1989].
- „Paradoxuri și oglindiri”, în *Viața Românească*, anul LXXXVI, nr. 6, 1991, pp. 85–92. [Text din 1984. E urmat de o scurtă traducere: Lewis Carroll, „Ce i-a spus broasca țestoasă lui Achile”, pp. 93–95].
- „Continentele insomniei”, în *Secolul 20*, nr. 4-5-6(328-329-330), 1988, pp. 14–18. [Despre Emil Cioran]. [Volum apărut în 1991].
- „«O armonie a contrariilor»”, în *Secolul 20*, nr. 4-5-6(328-329-330), 1988, pp. 137–140. [În secțiunea: „Un dialog de o viață: Constantin Noica – Emil Cioran”]. [Volum apărut în 1991].
- „Întâlniri cu I.L.Caragiale”, în *Viața Românească*, anul LXXXVII, nr. 1-2, 1992, pp. 6–15. [Fragment din 1986].¹¹
- „Socrate și spiritul european”, în *Viața Românească*, anul LXXXVII, nr. 3-4, 1992, pp. 143–152. [Conferință ținută la Centrul European de Cultură, București (6 decembrie 1990)].
- „«Intellectualul care tușește va înclina adeseori să spună că întreaga societate are gripă»”, în *ARC*, nr. 4, 1992, pp. 28, 29. [Răspunsuri la ancheta „Intellectualii”].
- „Asertabilitate și adevăr”, în *Probleme de logică*, vol. X: *Identitate, contradicție, temporalitate*, coordonatori: Crizantema Joja, Călin Candiescu, 1993, pp. 25–32.**
- „Lumea de azi vorbește grecește”, în *Adevărul literar și artistic*, anul IV, nr. 179, 1993, p. 12. [Răspuns în cadrul unor manifestări organizate de Societatea Culturală Română de Antropologie Teatrală sub titlul „Dialog cu antichitatea”, pe o pagină realizată de Ludmila Patlanjoglu].
- „In memoriam: [Gheorge Ursu]”, în: Gheorghe Ursu, *Presentimente postsentimente*, cuvânt înainte de: Ștefan Augustin Doinaș, Nina Cassian, București, Editura ALL, 1993, pp. 133–135. [Scrisă/rostită la 23 noiembrie 1985 (ziua incinerării)].

⁹ Reeditări: 2007, 2008, 2017.

¹⁰ Reluat în *Idei în dialog*, anul IV, nr. 12(39), 2007, pp. 40, 41, și în volumul: *Despre Noica. Noica inedit*, București, Editura Humanitas, 2009, pp. 107–111.

¹¹ Reluat în *ARC*, nr. 1–2, 1993, pp. 202–206.

- „Faits historiques et histoires: une approche logique”, în *New Europe College Yearbook*, 1994, pp. 143–168. [Volum tipărit în 1996]
- Andrei Pleșu, *Limba păsărilor*, București, Editura Humanitas, 1994. [Cuprinde sub titlul „Problema maestrului spiritual” două scrisori despre Noica din corespondența cu Andrei Pleșu, precedate de reluarea unui fragment dintr-o scrisoare către Gabriel Liiceanu, din *Epistolar* (1987): pp. 214–217, 227–238, 243–244].
- Platon, *Parmenide/ Παρμενίδης*, ediție bilingvă; traducere, lămuriri preliminare și note de Sorin Vieru, București, Editura Paideia, 1994. [Conține texte preluate din volumul din 1989].
- Sapientia verba. Cărticica înțelepciunii românești*, texte selectate și indexate de G. Marcuson, postfață de Sorin Vieru, București, Editura ARA, 1994.
- „Fragmente regăsite (I)”, în *Apostrof* (Cluj), anul V, nr. 5/6/7(48/49/50), 1994, p. 11. [Pagină de jurnal din 1 septembrie 1979, despre C. Noica].
- „Dreptul la memorie”, în *ARC*, nr. 3-4(11-12), 1994, pp. 89–91. [Cu prilejul apariției celui de-al patrulea volum al antologiei *Dreptul la memorie*, în lectura lui Iordan Chimet, Cluj-Napoca, Editura Dacia, vol. I–IV, 1992–1993].
- „Coincidentia Oppositorum”, în *Dilema*, anul II, nr. 53, 1994, p. 7. [Despre eminescianism și caragialism].¹²
- „Despre normalitate și nu numai”, în *Dilema*, anul III, nr. 116, 1995, p. 14.
- „Clipul cel repede”, în *Dilema*, anul III, nr. 117, 1995, p. 7. [Despre videoclipuri].
- [Răspuns la ancheta realizată de Marta Petreu: „Ați fost vreodată îndrăgostit de Doamna T.?”], *Apostrof* (Cluj), anul VI, nr. 1/2 (56/57), 1995, p. 7. [Despre personajul lui Camil Petrescu].
- „Rostirea filosofică și zeflemeaua caragialescă. Fragment inedit dintr-un eseu consacrat lui Noica”, în *ARC*, nr. 2-3-4(14-15-16), 1995, pp. 232, 233.¹³
- „Acest spirit superior tolerant, prin excelență «waldist»”, în *Realitatea evreiască*, anul XL, nr. 15(815), 1995, p. 7. [Despre Henri Wald].
- „Greva foamei”, în *ARC*, nr. 1-2(17-18), 1996, p. 150. [Eseu din 3 iunie 1989].
- „Ce este o operație logică”, în *Revista de filosofie*, tomul XLIII, nr. 5-6, 1996, pp. 367–373.
- Epistolar*, editat de Gabriel Liiceanu, ediția a doua revăzută și adăugită, București, Editura Humanitas, 1996. [Cuprinde schimbul de scrisori cu Gabriel Liiceanu din prima ediție (1987), la care se adaugă scrisorile cuprinse în volumul: Andrei Pleșu, *Limba păsărilor* (1994)].
- Încercări de logică, Vol. I, București, Editura Paideia, 1997. [Cuprinde: „Începuturi de semantică logică la comentatorii antici ai «Categoriilor»” (1972), „Elemente filozofice ale logicii lui George Boole” (1970), „Conceptia lui Boole despre formă și interpretare” (1968), „Silogistica lui De Morgan” (1971), „Ideografia fregeană în perspectivă culturală” (1983), „Semantica «lumilor posibile» și logica modală” (1974), „Logica**

¹² Reluat în *Dilema veche*, anul XIV, nr. 677, 2017, p. 2.

¹³ Reluat în *Idei în dialog*, anul IV, nr. 12(39), 2007, p. 41.

- deontică și formalizarea obligației derivate” (1975), „Implicația silogistică” (1978), „Conceptul cunoașterii și unele logici epistemice” (1986), „Logica matematică și umanismul teoretic. Preliminarii” (1981), „Spre o hermeneutică a sistemelor formale” (1981)].¹⁴
- „În căutarea marilor începuturi”, în *Revista de filosofie*, tomul XLIV, nr. 4, 1997, pp. 387, 388.¹⁵
- „Acum 40 de ani: un schimb de scrisori între Constantin Noica și Emil Cioran”, în *Dilema*, anul V, nr. 255, 1997, p. 8, 9.¹⁶
- „Câteva pastişe despre limbă”, în *Estetică și moralitate. Omagiu Profesorului Ion Ianoși la 70 de ani de viață*, culegere de studii și profil spiritual îngrijite de Marin Diaconu, București, Editura Crater, 1998, pp. 147–154.
- „Despre Constantin Noica și înțeleșurile vieții”, în *Jurnalul literar*, anul IX, nr. 21-24, 1998, p. 4. [Din emisiunea radiofuzată *Portrete și evocări literare* din 15.01.1991, la care a participat împreună cu Sorin Dumitrescu. Interviu realizat de Anca Mateescu].
- „Câteva considerații naive și poate întârziate despre Eminescu și eminescianism”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul CXXXII, nr. 6(30), 1998, pp. 6, 7.
- „Ființa care gândește este ființa la care vin gândurile – adică omul”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul CXXXII, nr. 11(35), 1998, pp. 4, 5. [Dialog cu Cassian Maria Spiridon].
- „De la tinerețe până la... «Confesiuni»”, în *Realitatea evreiască*, anul XLIII, nr. 65(865), 1998, pp. 1, 2. [Despre Henri Wald].¹⁷
- „Eu am fost studentul d-lui Wald”, în *Adevărul literar și artistic*, anul VIII, nr. 463, 1999, p. 8.
- „Problema eticului la Noica”, în *Adevărul literar și artistic*, anul VIII, nr. 479, 1999, pp. 9, 10.
- „Riscul gândirii marginale”, în *Apostrof* (Cluj), anul X, nr. 9(112), 1999, p. 27. [Din corespondența de pe Internet: o scrisoare de la o „cunoștință marginală”: un oarecare Larry Queen].
- Nigel Warburton, *Cum să gândim corect și eficient*, traducere din limba engleză de Carmen Dumitrescu, prefață de Sorin Vieru, București, Editura Trei, 1999.
- Sala de fulgere*, Iași, Editura Academiei de Poezie, 1999. [Versuri. Ediție bibliofilă].

¹⁴ Ref.: Viorel Vizureanu, „Între istoria și filosofia logicii sau opera logică privită ca «operă deschisă»”, în *Revista de filosofie*, tomul XLV, nr. 4, 1998, pp. 539–543; Friedrich Michael, „Riscurile rațiunii calculatoare”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul CXXXI, nr. 11(23), 1997, p. 25.

¹⁵ Articol publicat pentru întâia oară în *Viața Românească*, anul LXXXII, nr. 12, 1987, pp. 43, 44 (vezi mai sus).

¹⁶ A apărut în limba franceză cu titlul „Constantin Noica et Emil Cioran. Une échange de lettres”, în *Cahiers Emil Cioran. Approches critiques*, vol. I, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”/Leuven, Editions Les Sept Dormants, 1998, pp. 47–56. Traducere de Mihaela-Gențiana Stănișor.

¹⁷ Reluată în: *Laudă diferenței. Lui Henri Wald, la 80 de ani*, volum îngrijit de Marin Diaconu, București, Editura Crater, 2000, pp. 145–151 („De la tinerețe până la... «Confesiuni». Nostalgia trecutelor vârste”). Alte fragmente despre Henri Wald în *Realitatea evreiască*: anul XLV, nr. 122–123 (922–923), 2000, p. 6 („Un îndrăgostit de rațiune”); anul XLVII, nr. 168(968), 2002, p. 1 („Așa l-am cunoscut”).

- Încercări de logică, Vol. II: Studii fregeene, București, Editura Paideia, 2000.**
 [Cuprinde: „O privire de ansamblu asupra operei lui Frege”/ studiu introductiv din volumul: Gottlob Frege, *Scriseri logico-filosofice* (1977), „Constituirea paradigmei moderne a logicii: câteva contribuții fregeene” (1991), „Însemnări despre ontologia lui Frege” (1968)].
- Gottlob Frege, *Fundamentele matematicii. O cercetare logico-matematică asupra conceptului de număr*, traducere din germană, cuvânt înainte, note și tabel cronologic de Sorin Vieru, București, Editura Humanitas, 2000.¹⁸
- „Proiect social”, în 22, anul XI, nr. 19(533), 2000, p. 5. [Despre mineri. Pe marginea articolului „Lupeni” de Kenno Verseck, publicat pe aceeași pagină].
- „Câteva precizări”, în 22, anul XI, nr. 23(537), 2000, p. 13. [Răspuns la reacțiile stârnite de articolul anterior].
- „«A treia cale»: către a treia lume?”, în *Dilema*, anul VIII, nr. 397, 2000, p. 7.
- „E-pistolară”, în *Secolul 20*, nr. 4-9(421-426), 2000, pp. 215–224[218, 219]. [Corespondență cu Liviu Andreescu și Vlad Vieru despre *hacking*].
- „Reperul etic în gândirea lui Noica”, în 22, anul XIII, nr. 49(665), 2002, pp. 12, 13.
- „Între stânga și dreapta sau între democrație și extremism?”, în *Intelectualul român față cu inacțiunea în jurul unei scrisori de G.M. Tamás*, volum coordonat de Mircea Vasilescu, București, București, Editura Curtea Veche, 2002, pp. 122–134.
- „Gândirea de stânga – sentimente și convingeri”, în *Dilema*, anul X, nr. 494, 2002, p. 9.
- „Așteptându-l pe Socrate”, în *Revista de filosofie*, tomul L, nr. 1-2, 2003, pp. 17–21.**
- „Un om neobișnuit”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul XIV, nr. 5(614), 2003, p. 33. [Despre Grigore C. Moisil].¹⁹
- „Petrus Cunctator”, în *Dilema*, anul XI, nr. 555, 2003, p. 14. [Despre volumele lui Petru Creția, *Eseuri morale și Despre E.A. Poe–Infernul terestru*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2003].
- Mircea Dumitru, *Explorări logico-filosofice*, postfață de Sorin Vieru, București, Editura Humanitas, 2004.
- „Marginalii la un posibil portret”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul XV, nr. 12(633), 2004, p. 15. [Despre Ion Ianoși].
- „Este posibilă o nouă revoluție morală?”, în *Dialogos. Littérature & communication interculturelle*, nr. 11, 2005, pp. 27–30.²⁰
- „Prima exegeză simpatetică a operei lui Noica”, în *Idei în dialog*, anul II, nr. 10(13), 2005, p. 47. [Despre: Sorin Lavric, *Ontologia lui Noica*, București, Editura Humanitas, 2005].²¹

¹⁸ Conține texte preluate din volumul publicat în 1977.

¹⁹ Reluat în: Grigore C. Moisil și continuatorii săi în domeniul informaticii teoretice/ Grigore C. Moisil and his followers in the field of computer science, coordonatori Afrodita Iorgulescu, Solomon Marcus, Sergiu Rudeanu, Dragoș Vaida, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 524–525.

²⁰ Reluat în: Nicolae Bellu, *De la stânga politică la stânga culturală*, ed. îngrijită de Vasile Morar, București, Editura Paideia, 2005, pp. 120–128.

²¹ Un fragment e reluat în: *Adevărul literar și artistic*, anul XIV, nr. 790, 2005, p. 3.

- „Observations générales sur la thèse de M. Aurélien Demars, Le pessimisme jubilatoire de Cioran. Enquête sur un paradigme métaphysique négatif”, în *Cahiers Emil Cioran. Approches critiques*, vol. IX, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”/Leuven, Editions Les Sept Dormants, 2008, pp. 261–268.
- „Gândirea politică”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul XIX, 2008, nr. 6(675), p. 29; nr. 7(676), pp. 29, 38; nr. 8(677), p. 29; nr. 9(678), p. 29. [În colaborare cu Terente Robert].
- „Noica și etica”, în *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. V: *Centenar Constantin Noica (1909–2009)*, coord. Alexandru Surdu, Viorel Cernica, Titus Lates, București, Editura Academiei Române, 2009, pp. 463–468.²²
- „Andrei Pleșu și politica”, în *O filozofie a intervalului. In honorem Andrei Pleșu*, coord. Mihail Neamțu, Bogdan Tătaru-Cazaban, București, Editura Humanitas, 2009, pp. 80–89.
- „Laura Pamfil, *Noica necunoscut*, Cluj-Napoca, Biblioteca Apostrof/Casa Cărții de Știință, 2007, 286 p.”, în *Revista de filosofie*, tomul LVI, nr. 5-6, 2009, pp. 705–708. [Recenzie].
- „Discreția nu este decât reversul unei timidități”, în *Luceafărul de dimineață*, nr. 47(975), 2010, p. 7. [Interviu realizat de Constantin Stan].
- Terner Zoltan, *Lumea de sub pod și zarva ei*, prefață de Sorin Vieru, București, Editura Hasefer, 2011.
- Noile riscuri ale gândirii politice**, București, Editura ALL, 2011. [În colaborare cu Terente Robert].
- Ultima Thule*, cu desenele autorului, și texte însoțitoare de Ion Mureșan, Șerban Foarță și Ioan Es. Pop, București, Editura Humanitas, 2015.

TITUS LATES

²² Cf. „Problema eticului la Noica”, în *Adevărul literar și artistic*, anul VIII, nr. 479, 1999, pp. 9, 10 și „Reperul etic în gândirea lui Noica”, în 22, anul XIII, nr. 49(665), 2002, pp. 12, 13.